
INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Umultowska 87, 61-614 Poznań

grudzień 2007

W dniu 23.11.2007 odbył się XV Wykład im. Profesora Władysława Orlicza. Wygłosił go prof. dr hab. Andrzej Hulanicki z Instytutu Matematycznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Tytuł wykładu brzmiał: „O rachunkach funkcjonalnych dla operatorów translacyjnie niezmienniczych na grupach”. Po wykładzie Dziekan prof. UAM dr hab. Marek Nawrocki wręczył profesorowi Hulanickiemu okolicznościowy medal.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 7.12.2007 odbyła się uroczystość związana z jubileuszem 70-lecia prof. dr hab. Pauliny Pych-Taberskiej.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 7.12.2007 Dziekan prof. UAM dr hab. Marek Nawrocki wręczył nagrody JM Rektora UAM za działalność naukową. Nagrody otrzymali: prof. dr hab. Zygmunt Vetulani, dr hab. Jerzy Szymański, dr hab. Dariusz Bugajewski, dr hab. Mieczysław Cichoń, dr hab. Artur Michalak, dr Michał Jasiczak oraz zespół w składzie: dr Lidia Pankowska, dr Stanisław Gawiejnowicz i dr Wiesław Kurc.

★ ★ ★ ★ ★

JM Rektor UAM prof. dr hab. Stanisław Lorenc przyznał prof. UAM dr hab. Magdalenie Jaroszewskiej nagrodę za pracę przy opracowywaniu standardów kształcenia nauczycieli matematyki.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 7.12.2007 Rada Wydziału podjęła uchwałę w sprawie odnowienia doktoratu em. prof. dra hab. Juliana Musielaka.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału powołała komisję do sprawy wszczęcia przewodu habilitacyjnego dr Marianny Ciosek z Akademii Pedagogicznej w Krakowie w następującym składzie: prof. dr hab. Jerzy Kąkol

(przewodniczący), prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski (zastępca przewodniczącego), prof. UAM dr hab. Magdalena Jaroszewska, prof. dr hab. Zbigniew Semadeni (Uniwersytet Warszawski), prof. dr hab. Helena Siwek (Akademia Pedagogiczna w Krakowie), prof. dr hab. Stanisław Turnau (Akademia Pedagogiczna w Krakowie) oraz prof. dr hab. Zygmunt Vetulani.

* * * * *

Rada Wydziału powołała komisję w przewodzie doktorskim mgra Dominika Zalewskiego, słuchacza Studium Doktoranckiego przy naszym wydziale, w następującym składzie: prof. UAM dr hab. Marek Nawrocki (przewodniczący), prof. dr hab. Zygmunt Vetulani (zastępca przewodniczącego), prof. UAM dr hab. Zbigniew Palka (promotor), prof. dr hab. Jacek Błazewicz (Politechnika Poznańska; recenzent), dr hab. Jerzy Szymański (recenzent i egzaminator), prof. UAM dr hab. Jerzy Jaworski (egzaminator) i prof. dr hab. Roman Murawski (egzaminator z dyscypliny dodatkowej).

Jednocześnie Rada Wydziału wyraziła zgodę na przedstawienie przez mgra D. Zalewskiego rozprawy doktorskiej w języku angielskim.

* * * * *

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału powołała komisję w przewodzie doktorskim mgra Tomasza Gdali, słuchacza Studium Doktoranckiego przy naszym wydziale, w następującym składzie: prof. dr hab. Mieczysław Mastyło (przewodniczący), prof. UAM dr hab. Zbigniew Palka (zastępca przewodniczącego), prof. dr hab. Tomasz Łuczak (promotor), prof. dr hab. Wojciech Okrański (Politechnika Wrocławska; recenzent), dr hab. Jerzy Szymański (recenzent i egzaminator), prof. UAM dr hab. Tomasz Szulc (egzaminator) i prof. dr hab. Roman Murawski (egzaminator z dyscypliny dodatkowej).

* * * * *

Rada Wydziału powołała także komisję w przewodzie doktorskim mgra Rafała Różańskiego z Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim w następującym składzie: prof. dr hab. Henryk Hudzik (przewodniczący), dr hab. Maciej Kandulski (zastępca przewodniczącego), prof. AR dr hab. Augustyn Markiewicz (Akademia Rolnicza im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu; promotor), prof. dr hab. Roman Zmysłony (Uniwersytet Zielonogórski; recenzent), prof. UAM dr hab. Krystyna Katulska (recenzent

i egzaminator), prof. dr hab. Michał Karoński (egzaminator) i prof. dr hab. Roman Murawski (egzaminator z dyscypliny dodatkowej).

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 7.12.2007 Dziekan prof. UAM dr hab. Marek Nawrocki złożył sprawozdanie za rok akademicki 2006/2007. Sprawozdanie zostało przyjęte jednomyślnie.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału wyraziła zgodę na indywidualny tok studiów pana Bartosza Naskręckiego.

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

Wielu ludzi uważa, iż nauka współczesna znacznie oddaliła się od Boga. Ja, wręcz przeciwnie, odkryłem, że wykształconej osobie jest dziś znacznie trudniej zbliżyć się do Boga od strony historii, od duchowej strony świata i od strony moralności; ponieważ napotykamy cierpienia i zło świata, które trudno pogodzić z miłosiernym i wszechmocnym Bogiem. W tej dziedzinie nie udało nam się jeszcze unieść zasłony, którą nasza ludzka natura okrywa istotę rzeczy. Lecz w naszej znajomości fizycznej natury dotarliśmy tak daleko, iż potrafimy uzyskać obraz nieskazitelnej harmonii będącej w zgodzie z najwyższą przyczyną.

Hermann Weyl

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 10.11.2007 odbyła się uroczystość odsłonięcia przed Centrum Kultury „Zamek” pomnika kryptologów. Upamiętnia on wykształconych na Uniwersytecie Poznańskim matematyków-kryptologów: Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego i Henryka Zygalskiego, którzy złamali niemiecki szyfr Enigmy. Pomnik powstał z inicjatywy Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Nasz wydział był jednym z darczyńców.

★ ★ ★ ★ ★

Nakładem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk ukazała się książka *Złamanie szyfru Enigmy. Poznański pomnik polskich kryptologów* pod redakcją St. Jakóbczyka i J. Stokłosy (ss. 140). Zawiera ona m.in. artykuł prof. UAM dr hab. Magdaleny Jaroszewskiej i em. prof. dra hab. Juliana Musielaka „Matematycy poznańscy 1919–1939” (s.21–48). Wydanie książki dofinansował nasz wydział.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Mirosław Krzyśko został wybrany przewodniczącym Komisji Statystyki Komitetu Matematyki Polskiej Akademii Nauk na kadencję 2007–2010.

★ ★ ★ ★ ★

Z historii ...

170 lat temu (15.10.1837 roku) urodził się w Poznaniu (naówczas: Posen) Leo Königsberger (zm. 15.12.1921 roku w Heidelbergu). Pochodził z bogatej rodziny kupieckiej. Kształcił się w Poznaniu. Jako młody człowiek zaprzyjaźnił się z Lazarusem Fuchsem, który urodził się w Mosinie pod Poznaniem, a kształcił w Poznaniu. Studiował, podobnie jak Fuchs, w Berlinie, gdzie był m.in. studentem Weierstrassa. Słuchał jego wykładów z funkcji eliptycznych – wiele lat później, dokładniej w roku 1917, opublikował swoje notatki do tych wykładów. Doktoryzował się w roku 1860. W latach 1861–1864 uczył matematyki i fizyki w szkole kadetów w Berlinie. W 1864 został profesorem nadzwyczajnym na Uniwersytecie w Greifswaldzie, a w roku 1869 otrzymał katedrę na Uniwersytecie w Heidelbergu. Od 1875 pracował przez dwa lata na Politechnice Drezdeńskiej. Od 1877 był, profesorem Uniwersytetu w Wiedniu, a w 1884 powrócił do Heidelbergu, gdzie działał do przejścia na emeryturę w roku 1914.

Na jego wczesne prace przemożny wpływ wywarły wspomniane wykłady Weierstrassa z funkcji eliptycznych. W roku 1874 napisał ważną pracę na temat teorii tych funkcji, a w roku 1879 podręcznik na poświęcony całkom hipereliptycznym. Większość prac Königsbergera dotyczy równań różniczkowych – powstały one pod wpływem teorii Fuchsa i prac Bunsena, Kirchhoffa i Helmholtza, z którymi był zaprzyjaźniony. Znana jest także jego biografia Helmholtza (1902) i Festschrift ku czci Jacobiego (1904). W roku 1919

ukazała się jego autobiografia Mein Leben, w której znajdujemy obraz życia duchowego i intelektualnego II połowy XIX i wieku i początków wieku XX.

R.M.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 27.11.2007 odbył się odczyt wydziałowy, który wygłosił prof. dr hab. Zbigniew Lipecki z Instytutu Matematycznego Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu. Tytuł wykładu brzmiał: „Submiary wielokrotnie subaddytywne i ich związki z miarami wektorowymi”.

★ ★ ★ ★ ★

Gościem Zakładu Analizy Funkcjonalnej był w dniu 13.11.2007 prof. dr hab. Kazimierz Musiał z Instytutu Matematycznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Wygłosił on wykład pt. „Całki typu Henstocka-Kurzweila-Pettisa funkcji przyjmujących wartości w przestrzeniach Banacha”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 2–6.11.2007 gościem Zakładu Logiki Matematycznej był prof. Thomas Bedürftig z Uniwersytetu Leibniza w Hanowerze (Niemcy).

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 4–9.11.2007 gościem Zakładu Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej był prof. Tobias Berger z Cambridge University (Wielka Brytania). Prof. Berger wygłosił w dniu 7.11.2007 w ramach odczytów wydziałowych wykład pt. „Modular forms and Galois representations over imaginary quadratic fields”.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. Juan Manuel Pena z Uniwersytetu w Saragossie (Hiszpania) był w dniach 13–16.11.2007 gościem Zakładu Metod Numerycznych.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 19–22.11.2007 gościem Zakładu Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej był prof. Douglas Ulmer z University of Arizona, Tucson (USA)

i IHES, Paris (Francja). Prof. Ulmer wygłosił w dniu 21.11.2007 wykład pt. „Decomposition of Jacobians of Fermat curves”.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. UAM dr hab. Jerzy Jaworski z Zakładu Matematyki Dyskretnej przebywał, w dniach 25.11–3.12.2007 na Uniwersytecie w Edynburgu (Wielka Brytania), gdzie wygłosił odczyt oraz prowadził badania naukowe.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Wacław Marzantowicz z Zakładu Geometrii i Topologii przebywał w dniach 17.11–16.12.2007 na Uniwersytecie w Mexico City (Meksyk), gdzie prowadził wykłady.

★ ★ ★ ★ ★

Student V roku matematyki pan Rafał Siejakowski przebywał w dniach 19–29.11.2007 na Uniwersytecie w Jenie (Niemcy) w ramach współpracy z tymże uniwersytetem współfinansowanej przez DAAD i nasz wydział.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Roman Murawski z Zakładu Logiki Matematycznej przebywał w dniach 29.11–7.12.2007 w Tel Avivie (Izrael), gdzie uczestniczył w konferencji *Phenomenology: Reception and Transformation* oraz prowadził badania naukowe.

★ ★ ★ ★ ★

Mgr Rafał Witkowski oraz sześciu studentów naszego wydziału: Dariusz Rochowiak, Marcin i Łukasz Witkowscy, Marcin Czyżyk, Szczepan Gawkowski i Piotr Sienkiewicz przebywali w dniach 9–12.11.2007 w Pradze (Czechy), gdzie uczestniczyli w Mistrzostwach Europy w Programowaniu Zespołowym.

★ ★ ★ ★ ★

3rd Language and Technology Conference: Human Language Technologies as a Challenge for Computer Science and Linguistics

W dniach 5-7 października 2007 na terenie Centrum Konferencyjnego Międzynarodowych Targów Poznańskich w Poznaniu odbyła się 3-cia międzynarodowa konferencja naukowa z cyklu „Język i technologia: technologie języka naturalnego jako wyzwanie dla informatyki i lingwistyki”. Pierwsza impreza z tego cyklu, organizowana ze środków i przy współpracy Komisji Europejskiej, odbyła się w roku 1995, a druga w 2005. Organizatorem wszystkich trzech był prof. Zygmunt Vetulani.

Konferencja zorganizowana była przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (WMI). Organizacjami kooperującymi były Fundacja UAM, PPBW, ELRA/ELDA, Pearson Education, Politechnika Koszalińska. Konferencja była podsumowaniem kolejnego etapu działań naukowców z całego świata na rzecz wytworzenia narzędzi informatycznych do realizacji komunikacji człowieka z jego otoczeniem technologicznym.

Badania powiązań technologii i języka naturalnego rozpoczęto w latach 50-tych ubiegłego wieku. Otoczenie technologiczne to środowisko człowieka, które złożone jest z narzędzi, maszyn i systemów, od których człowiek jest coraz bardziej uzależniony w swoim działaniu. Działania pozwalające na lepszą komunikację z tym otoczeniem i za pomocą niego stanowią wyzwanie dla informatyki, lingwistyki i wielu dziedzin pokrewnych.

W konferencji LTC'07 wzięło udział ok. 150 uczestników z 32 krajów. Wygłoszonych zostało 105 artykułów naukowych (275 autorów). Selekcji materiałów konferencyjnych dokonało międzynarodowe jury (Komitet Programowy) składający się z 56 osobistości naukowych z 22 krajów. Prace recenzowane był przy utajnionej identyfikacji autorów. Jury złożone z członków komitetu programowego obecnych na konferencji przyznało nagrodę dla najlepszej pracy studenckiej. Laureatką została pani Darja Fišer z Ljubliany.

Konferencja stanowiła szeroki przegląd najnowszych badań z zakresu podstawowych gałęzi komputerowej inżynierii języka naturalnego. Szczególny nacisk położony został na ontologie zorientowane lingwistycznie typu WordNet. W tym zakresie przedstawione zostały też, w ramach LTC WordNet Special Track, wyniki uzyskane ostatnio na naszym wydziale (pod kierunkiem

prof. Z. Vetulaniego). Wydzielona sesja WordNet ST kierowana była przez światowej sławy specjalistów w osobach prof. Christiane Fellbaum (USA), prof. Karela Pali (Brno) i prof. Pieka Vossena (University of Amsterdam). Ten ostatni wygłosił także wykład plenarny pt. „The Global Wordnet Grid: anchoring languages to universal meaning”. Drugi wykład plenarny (pt. „Language Technologies in European programmes and policies”) wygłosił Kimmo Rossi reprezentujący Komisję Europejską (Luksemburg).

Integralną częścią konferencji były Warsztaty Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrzne (współorganizowane przez dra Zb. Rau (WKP) oraz prof. Emila Pływaczewskiego (Uniwersytet w Białymstoku), obejmujące także debatę panelową pt. „Technologia języka naturalnego w działaniach na rzecz bezpieczeństwa publicznego – wizje i perspektywy” (6.10.2007), w których wzięli udział naukowcy-kierownicy projektów badawczych na rzecz bezpieczeństwa, m.in. zajmujący się przetwarzaniem języka naturalnego, rozumieniem człowieka przez maszynę, wykorzystaniem sztucznej inteligencji do monitorowania Internetu, wykorzystaniem systemów monitoringu do poszukiwania przestępców i osób zaginionych itp., a także przedstawiciele użytkowników tychże technologii.

Prof. dr hab. Zygmunt Vetulani

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<http://web.wmi.amu.edu.pl>